

ПЛАН РОЗВИТКУ ШКОЛИ: МРІЇ, ЯКІ ЗДІЙСНЮЮТЬСЯ

О. В. Васильченко

Розкрито досвід роботи Комсомольської ЗОШ І–ІІІ ступенів № 2 з питань створення та реалізації плану розвитку школи як стратегічного документа розбудови навчального закладу. Виокремлено основні етапи розроблення і здійснення плану розвитку школи, представлено узагальнюючу оцінку його реалізації. Повідомлено про позитивні зміни в школі у результаті впровадження плану розвитку, окреслено нові завдання на найближчі 5 років.

Ключові слова: моніторинг, план розвитку школи, проекти.

Васильченко Е. В. План развития школы: мечты, которые сбываются

Освещен опыт работы Комсомольской общеобразовательной школы № 2 по вопросам создания и реализации плана развития школы как стратегического документа совершенствования учебного заведения. Выделены основные этапы разработки и осуществления плана развития школы, представлена обобщающая оценка его реализации. Сообщается о позитивных изменениях в школе в результате внедрения плана развития, обозначены новые задачи на ближайшие 5 лет.

Ключевые слова: мониторинг, план развития школы, проекты.

Vasylchenko O. V. Plan of School Development: Dreams That Come True.

Paper illuminates experience of Komsomolska school № 2 on the design and implementation of the school's development plan as a strategic instrument to improve the school. The basic stages of design and implementation of the school development plan and summarizing evaluation of its implementation are presented. Paper reports about positive changes occurs in the school as a result of implementation the development plan, identifies new challenges for the next five years.

Keywords: monitoring, plan of school development, projects.

2009 року колектив Комсомольської ЗОШ І–ІІІ ст. № 2 з поглибленим вивченням математики став одним із переможців ініційованого Полтавським ОППО обласного конкурсу на кращий план розвитку школи. Підготовлений у співпраці учнів-старшокласників, представників батьківської громади, педагогів документ "План розвитку школи 2009–2011" було відзначено на регіональній і міжнародній конференціях у рамках українсько-нідерландського проекту "Громадські платформи освітньої реформи" [3].

Розроблення плану розвитку школи (ПРШ) включало такі основні етапи:

1. Аналіз стану навчально-виховного процесу та матеріально-технічної бази. Анкетування учасників навчально-виховного процесу дало змогу виокремити сильні й слабкі сторони нашого закладу, сформувані його пріоритетні завдання.

2. Розроблення місії, генеральної мети діяльності закладу. Місія Комсомольської ЗОШ № 2: "Кожній дитині – гідні й необхідні умови розвитку та реалізації свого потенціалу для власного й суспільного блага".

3. Створення програмного комплексу розвитку школи, що передбачало розроблення п'яти проектів: "Простір життєтворчості" (розвиток загальної культури), "Глибини математики" (заохочення до вивчення предметів фізико-математичного циклу), "Без серця що зрозуміємо?" (впровадження ідей гуманної педагогіки в освітній простір школи), "Родина" (покращення якості взаємодії батьків і педагогів), "Комфорт-

не забезпечення" (поліпшення матеріально-технічної бази).

4. Прогнозування. Передбачалося, зокрема, досягти таких результатів: покращиться рівень загальної культури учасників навчально-виховного процесу на 3–5 %; поліпшиться якість математичних знань учнів на 3 %; збільшиться кількість переможців олімпіад і конкурсів на 3–5 %; до 7–10 осіб зросте кількість учителів, які впроваджують ідею гуманної педагогіки; збільшиться кількість батьків – активних учасників шкільного життя – на 5 %; зменшиться кількість педагогічно занедбаних дітей на 5 %; зросте рівень матеріально-технічного забезпечення школи на 5–7% [1].

Пам'ятаючи слова Роберта Міоха (Міжнародний центр удосконалення шкільництва /APS International, Нідерланди) про те, що "план дій буде "живим" лише за умови його активного використання" і що "найкраще місце для плану дій – центр робочого столу" [2], ми, як годиться, один із примірників плану розвитку школи розмістили на почесному місці, а інші – на робочих столах директора й координаторів проектів. Це дало змогу постійно звертатися до цього документа. Наприклад, укладаючи традиційний план роботи школи, ми врахували заходи ПРШ.

У процесі реалізації ПРШ проводився постійний моніторинг якості і стану його виконання. Раз на рік координатори проектів звітували на спільних зборах Ради школи, учнівського самоврядування (Ради школярів), батьківського комітету.

Васильченко Олена Володимирівна, директор Комсомольської ЗОШ І–ІІІ ступенів № 2 з поглибленим вивченням математики

Таблиця

Результати виконання проектів "Плану розвитку школи 2009 – 2011"
Комсомольської ЗОШ № 2

Назва проекту	Частка виконання	Оцінка
«Простір життєтворчості»	79,1 %	4,3
«Глибини математики»	93,0 %	4,8
«Без серця що зрозуміємо?»	86,0 %	4,4
«Родина»	64,0 %	4,3
«Комфортне забезпечення»	89,0 %	3,8
Загальна оцінка	82,2 %	4,3

2011 року настав час підбивати підсумки. Координатори проектів представили звіти й презентації про їх виконання. Практичний психолог розробила і спільно із соціальним педагогом провела опитування учнів, батьків, педагогів школи, які оцінили виконання ПРШ. Паралельно оцінювання здійснили адміністрація закладу (координатори проектів) і представники міського методичного кабінету. Узагальнююча оцінка була представлена на загальних зборах, проведення яких стало святом для авторів ПРШ і переконало присутніх, що мрії здійснюються.

Що ж зроблено? Покращено матеріально-технічну базу школи: 90 % старих вікон замінено на металопластикові; відремонтовано санітарні кімнати; придбано нові комплекти учнівських меблів; частково замінено класні дошки, покращено робочі місця вчителів; у класах початкової школи батьками учнів придбано нові корпусні меблі; в усіх кабінетах встановлено люмінесцентні лампи; зроблено (батьками) якісні косметичні ремонти кабінетів; відкрито сучасні кабінети хімії та інформатики (школа має Інтернет-мережу, покриття wi-fi); відремонтовано приміщення акторів зали та шкільного музею, оновлено його експозиції; на всі вікна першого поверху встановлено захисні ролети, на кабінети 2–4 поверхів, де це необхідно, – захисні ґрати тощо.

Пожвавлено навчально-виховну діяльність і методичну роботу: школа стала учасником експериментів регіонального рівня ("Методика формування економічних знань в учнів 9–10-х класів у процесі навчання географії", "Методична система формування компетентності учнів із фізичної географії") та всеукраїнського (Програма експериментальної діяльності "Медіакультура особистості: соціально-психологічний підхід"); діти виборювали перемоги на обласних і всеукраїнських змаганнях (загалом 12 призових місць); колектив закладу став організатором Всеукраїнської учнівської конференції "Стабільність і безпека – гарантія майбутнього України"; з'явилися 4 школи-партнери в Україні та Польщі.

У середньому план виконано на 82 % (див. табл.). Звичайно, скептики це помітять. Але західний менеджмент говорить: якщо план виконано на 30 % – це вже добрий показник. Завдяки поступовому впровадженню плану розвитку школи змінюються на краще діти, професійно зростають педагоги, батьки стають надійною

підтримкою школи, а директор із гордістю, відкрито дивлячись у вічі громаді й колегам, звітує за підсумками року, дякуючи за підтримку у впровадженні ПРШ міському голові м. Комсомольська С. Супруну, начальнику міського віддлу освіти І. Шошиній, завідувачій міським методичним кабінетом Н. Дробецькій, щирим і щедрим меценатам – засновникам Благодійного фонду Полтавського гірничо-збагачувального комбінату народному депутатові К. Жеваго і голові правління ВАТ "Полтавський ГЗК" В. Лотоусу.

"Чи писатимемо новий план? Коли почнемо роботу? Хочу представити свій проект!" – ось із якими запитаннями й пропозиціями звернулися до мене колеги-вчителі, і почалася робота над новим планом розвитку школи. Координатори створили робочі міні-групи з розроблення проектів у дидактичній, виховній, науково-методичній системах закладу. На засіданнях робочої групи внесено корективи в запропоновані проекти. З'явився новий стратегічний документ, що визначив пріоритетні завдання на 2012–2016 рр. – "План розвитку школи – побудова стабільного майбутнього". Його ухвалення і представлення делегатам шкільної громади відбулося на початку 2012–2013 н. р. На сучасному етапі триває реалізація цього плану як шляху подальшої розбудови нашого навчально-го закладу.

Школа – це життя. Школа – це ти і я. Здоров'я й успіхів нам, здійснення мрій!

ЛІТЕРАТУРА

1. Васильченко О. В. Сучасна загальноосвітня школа: від функціонування до розвитку / О. В. Васильченко // *Постметодика*. – 2010. – № 1. – С. 20–26.
2. Міох Р. Як розробити гарний план дій школи / Р. Міох // *Постметодика*. – 2009. – № 5–6. – С. 33–37.
3. Нові горизонти освіти України у Полтавській області / Н. В. Атахаджаяєва, Т. О. Бондар, О. О. Буйдіна [та ін.] / за ред. В. В. Зелюка, С. Ф. Клепка, Г. О. Сиротенка, О. В. Стоцької // *Постметодика*. – 2011. – № 4. – С. 31–58.
4. Сиротенко Г. О. Стратегія розвитку школи як філософія бачення майбутнього / Г. О. Сиротенко, Н. А. Тягай // *Постметодика*. – 2010. – № 3. – С. 14–19.

Цитувати: Васильченко О. В. План розвитку школи: мрії, які здійснюються / О. В. Васильченко // *Постметодика*. – 2012. – № 3. – С. 57–58.

© О. В. Васильченко, 2012. Стаття надійшла в редакцію 5.11.12 ■